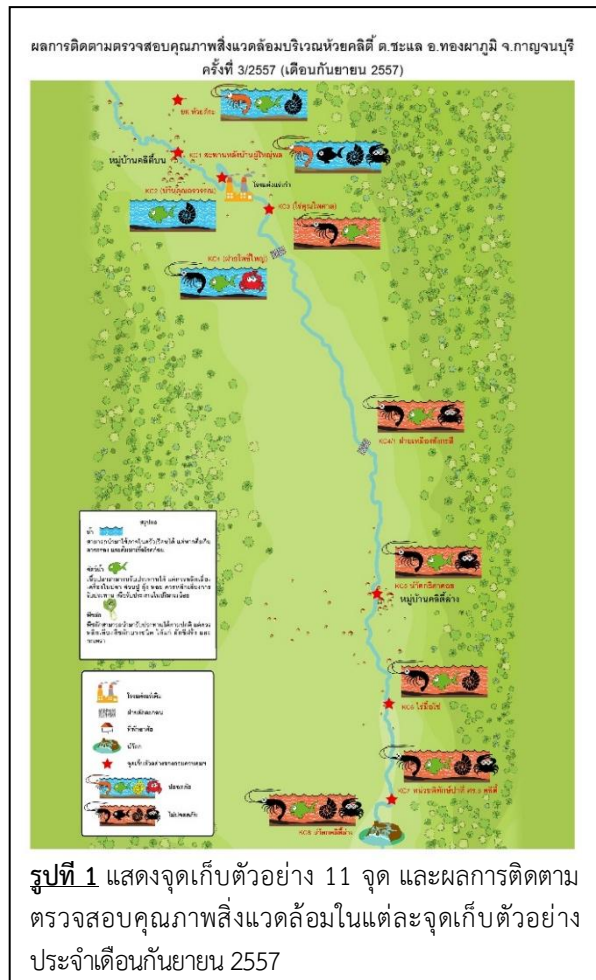

สรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมาในการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและประชาสัมพันธ์
และรายละเอียดการดำเนินงานในพื้นที่บ้านคลิตี้ ต.ชะแล อ.ทองผาภูมิ จ.กาญจนบุรี
ระหว่างวันที่ 15 – 22 ธันวาคม 2557

1. การติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและประชาสัมพันธ์ โดยกรมควบคุมมลพิษ

● ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

กรมควบคุมมลพิษ (คพ.) ได้กำหนดแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ ประกอบด้วย การเก็บตัวอย่างน้ำ ตะกอน ดิน ท้องน้ำ สัตว์น้ำ ดิน และพืชผัก ปีละ 4 ครั้ง ครอบคลุมทุกฤดูกาล ทั้งฤดูร้อนเดือนมีนาคม ก่อนฤดูฝน เดือนมิถุนายน ฤดูฝนเดือนกันยายน และฤดูหนาวเดือนธันวาคม ในจุดเก็บตัวอย่าง 11 จุด (รูปที่ 1) และประชาสัมพันธ์ผลการติดตามตรวจสอบด้วยการติดโปสเตอร์ประกาศบริเวณที่ว่าการอำเภอทองผาภูมิ อปต. ชะแล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านคลิตี้ และวัดคลิตี้ล่าง พร้อมทั้งผ่านทางเว็บไซต์ www.pcd.go.th และเฟสบุ๊ค กรมควบคุมมลพิษ ซึ่งการติดตามตรวจสอบการปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อมนั้น เป็นส่วนหนึ่งของแผนการดำเนินงานแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วบริเวณห้วยคลิตี้ ปี พ.ศ. 2556 – 2559 ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีปี 2556 และในปี 2557 ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมไปแล้วปีละ 4 ครั้ง โดยครั้งล่าสุดได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบ ครั้งที่ 4/2557 ระหว่างวันที่ 15 – 22 ธันวาคม 2557

● การติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและประชาสัมพันธ์ ระหว่างวันที่ 15 – 22 ธันวาคม 2557

ในช่วงวันที่ 15 – 22 ธันวาคม 2557 คพ. ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ ครั้งที่ 4/2557 พร้อมทั้งติดโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ผลการติดตามตรวจสอบครั้งที่ 3/2557 (รูปที่ 2) ทั้งนี้ เนื่องจากพื้นที่คลิตี้เป็นพื้นที่ศักยภาพแร่ตะกั่ว จึงได้กำหนดการเก็บตัวอย่างการปนเปื้อนเพิ่มเติมในลำห้วยสาขาของห้วยคลิตี้ในบริเวณที่ไม่ได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ด้วย เพื่อนำไปใช้เป็นที่อ้างอิงในการกำหนดเป้าหมายและแผนการดำเนินการฟื้นฟูต่อไป ซึ่งการดำเนินงานครั้งนี้ ได้มีผู้แทนของสำนักบังคับคดีปกครอง สำนักงานศาลปกครอง ร่วมสังเกตการณ์การดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษด้วย

2. การประชุมหรือต่อแนวทางการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้ที่เหมาะสม โดยมหาวิทยาลัยขอนแก่น

● ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

คพ. ได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยขอนแก่น (มข.) เป็นที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการศึกษาโครงการกำหนดแนวทางการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว โดยมีขอบเขตการดำเนินงานประกอบด้วย การสำรวจข้อมูลและจัดทำแผนที่การปนเปื้อนสารตะกั่ว การหาพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการจัดทำหลุมฝังกลบแบบปลอดภัย การเสนอค่าเป้าหมายในการฟื้นฟู การกำหนดแนวทางการฟื้นฟูที่เหมาะสม การสำรวจออกแบบรายละเอียดหลุมฝังกลบแบบปลอดภัย และแผนปฏิบัติการเพื่อการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่ว ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการศึกษหาแนวทางการฟื้นฟูที่เหมาะสม โดยมีทางเลือกทางวิชาการประกอบด้วย การขุดลอก การปกคลุม และการติดตามการฟื้นฟูตามธรรมชาติ ซึ่งจะ

รูปที่ 2 แสดงการเก็บตัวอย่างน้ำ ตะกอนดินท้องน้ำ สัตว์น้ำ ดิน พืชผัก และประชาสัมพันธ์ผลการติดตามตรวจสอบ ด้วยการติดโปสเตอร์ประกาศ

ดำเนินการอย่างผสมผสานในบริเวณต่างๆ ของลำห้วย โดย มข. ได้จัดประชุมหารือกับประชาชนในพื้นที่บ้านคลิตี้และนักวิชาการไปบ้างแล้ว เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2557 ที่กรมควบคุมมลพิษ และวันที่ 30 ตุลาคม 2557 ที่บ้านคลิตี้ล่าง อย่างไรก็ตามในการประชุมทั้ง 2 วันดังกล่าว ยังไม่ได้ข้อสรุปถึงแนวทางการฟื้นฟูที่ชัดเจนจากที่ประชุม เนื่องจากผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่เห็นว่ายังขาดรายละเอียดซึ่งทำให้เห็นข้อดี - ข้อเสีย และผลกระทบที่ชัดเจน ของแต่ละทางเลือกในการฟื้นฟู ดังนั้น มข. จึงได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น โดยลงพื้นที่บ้านคลิตี้เพื่อหารือกลุ่มย่อยเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2557 เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจเพิ่มขึ้น

● การประชุมกลุ่มย่อยอย่างไม่เป็นทางการเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2557

เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าประชาชนในพื้นที่จะได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและมีความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียด และขั้นตอนของแนวทางการฟื้นฟูแต่ละทางเลือก ซึ่งทำให้สามารถพิจารณาและเสนอแนะได้ว่าแนวทางการฟื้นฟูใดที่มีความเหมาะสมที่สุด สามารถดำเนินการได้จริงและเป็นที่ยอมรับ จึงได้กำหนดการหารือประชาชนบ้านคลิตี้อย่างไม่เป็นทางการ เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2557 โดยในการหารือดังกล่าวได้นำเสนอทางเลือกในการฟื้นฟูเบื้องต้น ประกอบด้วย การขุดลอกตะกอนดินท้องน้ำที่ปนเปื้อนสารตะกั่วบริเวณพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงออก การกำหนดมาตรการเสริม เช่น การติดตามตรวจสอบระดับการปนเปื้อนหรือการจำกัดการใช้พื้นที่ และการใช้ฝายดักตะกอน เป็นต้น

ซึ่งประชาชนในพื้นที่จะได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะและให้ข้อคิดเห็นต่อพื้นที่ที่จะทำการฟื้นฟูวิธีการฟื้นฟูที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับทั้งจากประชาชนและทุกภาคส่วน รวมทั้งต้องมีความน่าเชื่อถือและเป็นไปตามหลักวิชาการด้วย (รูปที่ 3 และ 4)

จากการประชุมดังกล่าวชาวบ้านคลิตี้ที่เข้าร่วมประชุมเห็นด้วยกับแนวทางการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้ที่ปรึกษาฯ นำเสนอ แต่ขอให้ทาง คพ. ดำเนินการดูแลตะกอนหน้าฝายออก เพื่อให้ชาวบ้านเห็นว่าฝายสามารถดักตะกอนได้จริง

3. การเตรียมพร้อมการฟื้นฟูในอนาคตอันใกล้

ระหว่างดำเนินการศึกษาแนวทางการฟื้นฟูที่ชัดเจน คพ. ได้ขอให้กรมทรัพยากรน้ำ ดำเนินการก่อสร้างปรับปรุงฝายดักตะกอนท้องน้ำจำนวน 2 แห่ง (ฝาย KC4 และ KC4/1) โดยดำเนินการแล้วเสร็จในเดือนมกราคม 2557 เพื่อหยุดยั้งและป้องกันไม่ให้ตะกอนที่ปนเปื้อนไหลลงสู่บริเวณบ้านคลิตี้ล่างและพื้นที่ทำน้ำ โดย คพ. ได้ติดตามตรวจสอบปริมาณตะกอนหน้าฝายทั้ง 2 แห่งทุกเดือน โดยหากพบว่ามีปริมาณตะกอนหน้าฝายสูงชัน จะเร่งดำเนินการดูแลตะกอนหน้าฝายออก และส่งไปกำจัดอย่างถูกวิธีต่อไป

อย่างไรก็ตามเพื่อให้การดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่บริเวณห้วยคลิตี้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่ติดขัดเรื่องงบประมาณ คพ. จึงได้เสนอขอตั้งงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 สำหรับการฟื้นฟูพื้นที่บริเวณห้วยคลิตี้ โดยหากประชาชนเห็นด้วยกับแนวทางการฟื้นฟู จะจัดทำรายละเอียดการดำเนินงาน และแผนการจัดจ้างไปได้พร้อมๆ คาดว่าจะสามารถเริ่มดำเนินการได้ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2558

รูปที่ 3 แสดงการประชุมกลุ่มย่อยอย่างไม่เป็นทางการ ณ หมู่บ้านคลิตี้ล่าง

รูปที่ 4 แสดงการประชุมกลุ่มย่อยอย่างไม่เป็นทางการ ณ หมู่บ้านคลิตี้บน พร้อมทั้งเยี่ยมชมพื้นที่บริเวณที่จะก่อสร้างหลุมฝังกลบ